

ENERGIE Verkoop van Distrigas aan Eni zal concurrentie niet spectaculair doen toenemen en prijzen niet doen dalen

Gas wordt niet goedkoper

■ (tijd) - De gasfactuur zal niet verminderen door de verkoop van Distrigas aan het Italiaanse Eni, zeggen specialisten. Door Suez te verplichten Distrigas af te stoten, is de concurrentie op de Belgische markt niet spectaculair verbeterd. Wel is vermeden dat er een monopolie gecreëerd wordt door de fusie Suez-Gaz de France en dat de situatie op de Belgische markt op korte termijn veel zou verslechteren.

Volgens het jaarverslag van de federale energieregulator CREG heeft Suez via Distrigas een marktaandeel van 80 procent op de Belgische gasmarkt. Gaz de France heeft een marktaandeel in België van 15 procent. De fusie die op stapel staat tussen Suez en Gaz de France zou ertoe leiden dat de fusiegroep een quasi-monopolie van 95 procent zou krijgen. Daar kon de Europese Commissie niet mee leven en dus moest Suez Distrigas afstoten.

Maar worden de Belgische gasverbruikers er beter van dat Distrigas Italiaans wordt in plaats van Frans? Distrigas levert niet rechtstreeks aan particulieren en kno's, dus die zullen geen verschil voelen in hun factuur. Grootverbruikers, inclusief leveranciers zoals Nuon en Essent, nemen wel rechtstreeks af van Distrigas. Voor hen zou de verkoop wel een verschil kunnen maken. Een beter functionerende markt leidt in principe tot lagere prijzen.

Alleen is het helemaal niet zeker dat de markt beter zal werken nu de Italianen de hand hebben gelegd op Distrigas. Tom Vanden Borre, de woordvoerder van de CREG: 'Het is nooit de bedoeling van de Commissie geweest de concurrentie in België te verbeteren, wel ervoor te zorgen dat na de fusie hetzelfde concurrentiepeil gehandhaafd blijft als voor de fusie.'

Vandaag zijn er inderdaad naast enkele kleintjes (zoals Wings) twee belangrijke spelers in de markt: Distrigas (Suez) en Gaz de France. Na de verkoop blijft de teller op twee staan: Distrigas (Eni) en Gaz de France. 'Als je van een monopolie naar een duopolie gaat, heeft dat een grote invloed op de marge van de bedrijven en dus op de prijs. Maar hier verandert er weinig', zegt Stef Proost, energie-econoom van de Leuvense universiteit. Het duopolie blijft bestaan.

Toch sluit Peter Claes van Febelec, de federatie van de Belgische industriële grootverbruikers, niet uit dat de bedrijven hun voordeel doen met de verkoop aan Eni. 'Eni is behalve handelaar ook aardgasproducent. In principe kan Eni dus betere voorwaarden afdwingen

”

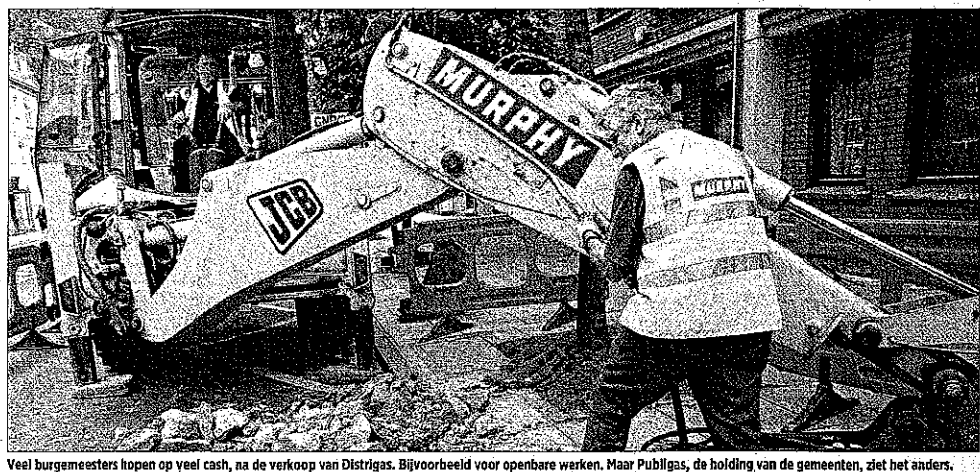
Er verandert niet zoveel: het feitelijke duopolie blijft bestaan.

dan Suez.' De hamvraag is echter hoe concurrentieel Eni zich op de Belgische markt zal opstellen. Suez en Eni sloten een ruilovereenkomst, waarbij Suez in ruil voor Distrigas productiecapaciteit in Italiaanse elektriciteitscentrales, het gasdistributienet in Rome en in een aantal gasbronnen krijgt. De vraag is hoe verstregeld de belangen tussen de twee groepen zijn. En of ze harde concurrentie zullen voeren.

■ SLEUTEL

De sleutel voor een lagere gasfactuur ligt volgens de specialisten hoe dan ook niet bij Distrigas, maar bij Fluxys, de netbeheerder. Claes: 'Fluxys is het kanaal waarmee je de vrije concurrentie kunt aanwakken.' Suez heeft een belang van 57 procent in Fluxys, maar moet dat van Europa afbouwen. 'Nieuwe spelers op de markt hebben vandaag geen enkele garantie dat ze gelijk behandeld worden en Suez geen voorkeursbehandeling krijgt. Als daar verandering in komt, ligt de weg voor echte concurrentie op de Belgische gas- en elektriciteitsmarkt open.'

Claes wijst erop dat er dringend investeringen in het gasnet moeten gebeuren. Volgens een recent rapport van de CREG is er te weinig capaciteit in een aantal Belgische aardgasleidingen, maar laat Fluxys na tijdig te investeren. 'Die houding is schadelijk voor de goede werking van de markt en schrikt nieuwe spelers af', stelt Claes. GDC

Veel burgemeesters hopen op veel cash, na de verkoop van Distrigas. Bijvoorbeeld voor openbare werken. Maar Publigras, de holding van de gemeenten, ziet het anders.

KEUZE VOOR CASH KLINKT VERLEIDELIJK

De overname door het Italiaanse Eni van het meerderheidsbelang (57,3 procent) van Suez in Distrigas kan in principe nog op verzet stuiten van de gemeenten. Zij hebben een verkooprecht op het belang van Suez in Distrigas. Maar de meeste waarnemers gaan er vanuit dat dit niet wordt uitgeoefend, tenzij het als breekijzer wordt gebruikt om een meerderheidsbelang in Fluxys te kunnen verwerven.

Een beslissing waar nog twijfel over bestaat, is wat de gemeenten doen met hun belang van 31,25 procent in Distrigas, gewaardeerd op 1,5 miljard euro. In principe kunnen de gemeenten cashen en met die 1,5 miljard hun schulden afbouwen. Sommige burgemeesters zullen een dergelijk voorstel met open armen ontvangen. Maar Publigras is niet geneigd uit Distrigas te stappen. 'Een verkoop is zeer gemakkelijk', reageert Daniël Termont, de voorzitter van Publigras, de holding van de Belgische gemeenten. 'Belangrijker is de bevoorradingsze-

kerheid voor de burgers op langere termijn. Als we uit Distrigas stappen, hebben we niets meer te zeggen', zegt hij. Waarnemers stellen dat een verkoop van het gemeentebelang in Distrigas financieel geen goede zaak is. Het rendement van de gemeenten in Distrigas is via hun dividenden hoger dan de opbrengst door mogelijke schuldafbouw.

■ ACHTERGROND

door Pieter BLOMME

FLUXYS

Om de burgemeesters over de streep te trekken, wordt gekeken in de richting van de cash die in Distrigas zit (ongeveer 1 miljard euro). Daarvan kan een deel worden uitgekeerd. Dat geeft de gemeenten financiële ademruimte en dat is bo-

57 procent in de Belgische gasnetbeheerder. Publigras heeft 31,25 procent in de aardgasnetbeheerder Fluxys.

Het kan ook dat het Italiaanse Eni een belang neemt in Fluxys, waardoor de gemeenten niet per se een meerderheid hoeven te verwerven in de gasnetbeheerder. 'Er zijn veel mogelijkheden', zegt Termont. Maar hij wijst erop dat een sterker belang in Fluxys een voorwaarde is om het verkooprecht van de gemeenten op het Suez-belang in Distrigas niet uit te oefenen. Suez weigert al jarenlang zijn meerderheidsbelang in Fluxys aan de gemeenten te verkopen.

Suez stelde een machtsevenwicht voor waarbij Suez en Publigras elk 45 procent van Fluxys in handen houden. De strategische aardgasterminal van Zeebrugge en de buitenlandse activiteiten zouden daarbij in een aparte vennootschap Fluxys International worden ondergebracht waar Suez wel een meerderheidsbelang (60 procent) zou aanhouden.

vendien een opsteker voor de gezamenlijke begroting van premier Yves Leterme. Maar daar is Termont niet voor te vinden. 'Het geld moet worden gebruikt voor investeringen in Distrigas of in Fluxys', zegt hij.

Het is wel mogelijk dat de gemeenten een deel van Distrigas verkopen om de meerderheid te kunnen verwerven in Fluxys. Minister van Energie Paul Magnette (PS) kondigde donderdag in de Kamer aan dat het Suez-belang in Fluxys moet zakken tot onder 25 procent. En dat om te vermijden dat Suez 'de kraan kan dichtdraaien'.

Vandaag heeft het Franse concern nog een participatie van